מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את שתי העמדות בוויכוח על הסלנג
- לזהות מילים שהתקבלו לעברית משפות אחרות
- לתרגל כתיבה במשלבי לשון שונים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. א – שהוא מצמצם את אוצר המילים
2. ב – מיידיש

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – שתי העמדות מסכימות שהשפה משתנה, הוויכוח הוא על המינון
2. נכון – כך נכתב בטקסט במפורש

חלק ג' – השלמת מילים

1. רשמית
2. מצמצם

חלק ד' – התאמה - מילים ומשמעותן

1 – ד (גדול, מגיע להרבה מקומות)
2 – א (מקטין)
3 – ב (חיים וכוח)
4 – ג (רמות לשון שונות)

חלק ה' – סדר נכון - מבנה הטיעון

1. פתיחה עם דוגמה למשפט סלנג יומיומי
2. הצגת עמדת המתנגדים לסלנג
3. הצגת עמדת התומכים בסלנג
4. מסקנה על הצורך לדעת לעבור בין משלבים

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התלמיד יבחר עמדה ויביא נימוק אחד מהטקסט (למשל שייכות דורית, או צמצום אוצר מילים) ודוגמה אישית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד יציין עמדת מתנגדים (צמצום אוצר מילים) ועמדת תומכים (חיוניות ושייכות)
- דוגמה כמו נודניק מיידיש
- הסבר שמשלב הוא רמת לשון, וחשוב כי יש מצבים רשמיים ולא רשמיים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על מילות סלנג שהתלמידים משתמשים בהן היום
- כדאי להדגיש שהטקסט לא פוסל את הסלנג אלא מציג איזון בין משלבים
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: שפת הסלנג – איום או עושר?

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הטקסט עוסק בוויכוח על מקומו של הסלנג בעברית - האם הוא מצמצם את השפה או מעשיר אותה. נתרגל הבנת הנקרא ונכיר מילים ששאלנו משפות אחרות.

בנק מילים: רשמית | מצמצם

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה טוענים המתנגדים לסלנג?

(א) שהוא מצמצם את אוצר המילים (ב) שהוא יקר מדי (ג) שהוא קשה ללמידה

2. מאיזו שפה הגיעה המילה נודניק?

(א) מערבית (ב) מיידיש (ג) מאנגלית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי הטקסט, שתי העמדות חושבות שהשפה בכלל לא משתנה	☐	☐
2	המילה נודניקית היא צורת נקבה של נודניק	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מילות הסלנג הן השפה הלא _____ של החצר

2. המתנגדים טוענים שהסלנג _____ את אוצר המילים

4 חלק ד' – התאמה - מילים ומשמעותן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נרחב	___	**א.** מקטין
2. מצמצם	___	**ב.** חיים וכוח
3. חיוניות	___	**ג.** רמות לשון שונות
4. משלבים	___	**ד.** גדול, מגיע להרבה מקומות

5 חלק ה' – סדר נכון - מבנה הטיעון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הצגת עמדת התומכים בסלנג
☐	פתיחה עם דוגמה למשפט סלנג יומיומי
☐	מסקנה על הצורך לדעת לעבור בין משלבים
☐	הצגת עמדת המתנגדים לסלנג

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם לדעתכם הסלנג הוא עושר או איום לעברית? נמקו עם דוגמה אחת מהטקסט

כרטיס יציאה

מהן שתי העמדות העיקריות בוויכוח על הסלנג?

תנו דוגמה אחת למילה שהתקבלה לעברית משפה אחרת

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀